

DELOVANJE ZVEZE LJUDSKIH TRADICIJSKIH SKUPIN SLOVENIJE

JANJA RAVNIKAR

Zveza ljudskih tradicijskih skupin Slovenije (skrajšano ZLTSS) deluje že 40 let pod različnimi imeni. Leta 1991 je dobila sedanje ime. Je samostojna, nepridobitna zveza festivalov ter društev in folklornih skupin, ki se združujejo zaradi ohranjanja in poustvarjanja plesnega in glasbenega izročila, šeg in navad ter oblačilne dediščine, članstvo v njej pa je prostovoljno. Je stalna članica mednarodne organizacije CIOFF® (*Conseil International des Organisations de Festivals de Folklore et d'Arts Traditionnels* – Zveza organizacij folklornih festivalov in ljudske umetnosti), ki ima poseben status v okviru Unesca (Organizacija Združenih narodov za vzgojo, znanost in kulturo). Zveza izdaja informativni bilten, ki izhaja najmanj štirikrat na leto in ga dobivajo vsi člani Zveze brezplačno.

ZGODOVINA ZLTSS

Ob ustanovitvi CIOFF®-a je našo nekdanjo skupno državo Jugoslavijo uradno zastopal Koprski festival, z njegovim propadom (preselitvijo iz Kopra v Portorož) pa je nekatere obveznosti prevzela Služba za mednarodno sodelovanje takratne Zveze kulturnih organizacij Slovenije v Ljubljani. Ker je bilo sporno, da samo ena republika zastopa v mednarodni organizaciji celo državo, na drugi strani pa Slovenija ni bila pripravljena prevzeti celotnega finančnega bremena tega sodelovanja, so se takratni predstavniki posameznih republik (Slovenije (Ravnikar), Hrvaške (Cukrov), Srbije (Putnik), BiH (Babić), Makedonije (Đorđiev) in Črne gore (Šoć)) dogovorili, da ustanovijo samostojno nacionalno sekcijo CIOFF® *Jugoslavije*. Organizacija je uradno registrirala svoj sedež v Poreču, njen predsednik je bil Ante Cukrov, generalni sekretar pa Bruno Ravnikar. V tej obliki je delovala do razpada Jugoslavije. Že naslednje leto je CIOFF® Slovenijo in Hrvaško sprejel kot novi članici. To je zahtevalo novo registracijo CIOFF®-a Slovenije, a smo naleteli na nepričakovano oviro. Takratna zakonodaja ni omogočala registracije zveze z imenom CIOFF® Slovenije, kot je registrirana večina drugih nacionalnih sekcij, ampak je zahtevala, da se naslov CIOFF® prevede v slovenski jezik. Tako je nastal naš sedanji naslov Zveza ljudskih tradicijskih skupin Slovenije. Ker ZLTSS ni imela nikakršnih lastnih sredstev, je uvedla članarino, s katero je krila najnujnejše izdatke. Članarina trenutno znaša 60 evrov na člana (včlanjeno skupino) na leto.

PRAVICE IN DOLŽNOSTI ČLANOV ZLTSS

Osnovni namen ZLTSS je ohranjanje, prikazovanje oziroma izvajanje vseh oblik ljudske tradicijske kulturne dediščine na Slovenskem. ZLTSS skrbi za celovit dvig strokovne ravni svojih članic pri prikazovanju ljudske kulturne dediščine kot tudi

pri izmenjavi izkušenj na mednarodni ravni. Članicam pomaga pri organizaciji in izvedbi kulturnih prireditev, vključno s festivali, razstavami in drugimi sorodnimi aktivnostmi. Pomaga pri izmenjavi podatkov o festivalih doma in v tujini, spodbuja svoje članice k udeležbi na mednarodnih festivalih, pri čemer je za izbor udeleženke članice (predvsem v primeru več prijavljenih članic na neki festival) zadolžen strokovni svet ZLTSS. ZLTSS spodbuja in sprejema tuje folklorne skupine v Sloveniji in koordinira dogodke (na primer prireditve Alpe-Adria, ki je bila konec letošnjega maja v Ljubljani). Izmenjuje si izkušnje s sorodnimi organizacijami, zlasti pri organiziranju festivalov na mednarodni ravni.

Tako se lahko folklorne skupine, ki so včlanjene v ZLTSS (skupine članice), prijavljajo na mednarodne festivale/prireditve, predvsem v organizaciji CIOFF®-a, in sicer na podlagi obvestil o razpisanih festivalih oziroma prireditvah, ki jih prejmejo po elektronski pošti na naslov, naveden v prijavi. ZLTSS pomaga skupini članici pri dogovarjanju s festivali oziroma z organizatorji določenega festivala/prireditve. Dolžnost skupine članice je, da najkasneje v 14 dneh po vrnitvi s festivala v predpisani obliki ZLTSS vrne izpolnjeno poročilo o festivalu, ki se ga je udeležila. Te ocene se objavijo v letnem poročilu festivalske komisije CIOFF®-a, ki je objavljeno na njihovi spletni strani. To zagotavlja kakovostnejšo organizacijo festivalov po celem svetu. Zelo je priporočljivo, da skupine članice na svoje koncerte vabijo člane strokovnega sveta, saj imajo ti tako vpogled v njihovo delovanje in se lažje odločajo o izboru, katera od prijavljenih skupin se bo udeležila določenega festivala oziroma prireditve.

Festivale in druge organizatorje vsakoletnih mednarodnih prireditev, ki so včlanjeni v ZLTSS, Zveza podpira pri iskanju kakovostnih folklornih skupin po svetu za njihove prireditve. Ponuja jim tudi informacije, iz katerih držav ni priporočljivo vabiti udeležencev, bodisi na podlagi izkušenj ostalih članic festivalov bodisi na podlagi opozoril drugih nacionalnih sekcij CIOFF®-a. Če želi festival – član ZLTSS pridobiti znak CIOFF®, mora izpolnjevati določene pogoje:

- festival mora trajati vsaj pet (5) dni,
- sodelovati mora vsaj pet (5) tujih skupin,
- povrniti mora potne stroške, ki nastanejo na območju njegove države,
- udeležencem festivala mora zagotoviti prenočišče in tri (3) obroke na dan,
- zagotoviti mora žepnino za vsakega udeleženca (najmanj 3 evre za dan nastopanja).

Vsak festival oziroma prireditev je kot član ZLTSS dolžan najpozneje 14 dni po koncu festivala na predpisanem obrazcu ZLTSS vrniti izpolnjeno poročilo za vse tuje skupine, ki so se udeležile njegovega festivala. Te ocene se objavijo v letnem poročilu festivalske komisije CIOFF®-a, ki je objavljeno na spletni strani.

PRENOVLJENA SPLETNA STRAN ZLTSS

ZLTSS je maja letos izdelala nove spletne strani in iz obstoječih statičnih prešla na dinamične. Na teh straneh lahko uporabniki med drugim najdejo tudi obrazce, ki jih morajo izpolniti naši člani po končanem gostovanju oziroma festivalu in jih

Zveza ljudskih tradicijskih skupin Slovenije med drugim skrbi za sodelovanje slovenskih folklornih skupin in festivalov s tujimi. Na fotografiji je folklorna skupina iz St. Mareina pri Wolfsbergu v Avstriji, ki se je leta 2003 predstavila na Ravnah na Koroškem. (Foto: Janez Eržen, Ravne na Koroškem, 23. 5. 2003.)

poslati na Zvezo. Objavljen je tudi obrazec za včlanitev. Zveza članom skuša pomagati s koristnimi aktualnimi informacijami, kot so na primer postopek pridobitve statusa društva v javnem interesu, povezave do področne zakonodaje in podobno. Kot na spletnih straneh JSKD je tudi na spletnih straneh ZLTSS objavljen koledar dogodkov, ki ga bodo člani v izogib podvajanju prireditvev, upajmo, pridno polnili. Odrpta je podstran z naslovom *Skupine gostujejo*, ki je namenjena objavljanju reportaž skupin z njihovih gostovanj na festivalih, s čimer te lahko z informacijami pomagajo drugim skupinam, ki bi bile pripravljene v prihodnje obiskati isti festival; vsem ostalim pa predstavlja zanimivo branje. Zelo zaželeno je tudi, da vodstva festivalov podajo svoje izkušnje. Pogoj za objavo je seveda slovnico pravilen prispevek, dobrodošle so tudi fotografije. Letos

je ZLTSS po priporočilih CIOFF®-a ustanovila Aktiv mladih. Podstran o delovanju mladih ureja predsednica Aktiva mladih Maša Kumperger. Dobrodošli pri ogledu z upanjem, da bodo te strani za vas koristne in da jih boste pomagali soustvarjati!

Če se katera koli skupina, festival oziroma prireditelj vidi kot član naše Zveze in ga zanima mednarodno sodelovanje, gostovanje v tujini in sprejemanje tujih skupin na svoje lokalne prireditve, vas vljudno vabimo, da izpolnite prijavnico za včlanitev, ki jo najdete na naših spletnih straneh, in nam jo pošljete. Organizatorji festivalov s članstvom lahko pridobijo pomoč pri vabljenju kakovostnih skupin in sodelujejo z drugimi festivali, kar znižuje stroške in povečuje kakovost tovrstnih dogodkov.